

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2780/2016
20.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милић Рајковић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ..., кога заступа Никола Шијан, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 473/14 од 04.03.2016. године, у седници одржаној 20.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 473/14 од 04.03.2016. године у делу у коме је поништено као незаконито решење директора туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ делимична пресуда Првог основног суда у Београду П1 2284/12 од 28.02.2013. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 473/14 од 04.03.2016. године у преосталом делу тако што се обавезује тужени да тужиоца врати на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима.

Образложење

Делимичном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2284/12 од 28.02.2013. године, исправљеном решењем истог суда од 14.10.2013. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење директора туженог бр. ... од 13.02.2006. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од 01.07.2003. године са 14.02.2006. године, због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе предвиђену уговором о раду и Колективним уговором, па је обавезан тужени да тужиоца врати на послове шефа стоваришта. Ставом другим изреке одлучено је да ће о осталом делу тужбеног захтева бити одлучено накнадно, када се за то буду стекли законски услови.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 473/14 од 04.03.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се указује на повреде поступка учињене пред првостепеним судом, које сагласно члану 407. став 1. ЗПП, не могу бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог, а на основу уговора о раду од 01.07.2003. године распоређен је у Пословној организацију „ВВ“, на пословима шефа стоваришта РЈ стоваришта ..., са местом рада у Пословној организацији „ВВ“ у ..., која је представљала део организационе целине ГГ. Тачком 3. уговора извршен је опис послова тужиоца па је, између осталог, предвиђено да је дужан да прати стање залиха робе, као и да саставља спецификацију о промету робе, месечним изводима и продаје робе. Пре ступања на ову дужност тужилац је обучен од стране туженог о начину вођењу дневног извештаја о стању залиха у резервоарима Регионалног центра ..., начину састављања дневних извештаја на типском обрасцу и свим другим пословима везаним за ово радно место. Тужилац је свакодневно састављао извештај о физичком обиму реализације промета, те је евидентирао стање запуњености резервоара. Стварно стање залиха утврђивало се и крајем године, претакањем и мерењем на колској ваги, путем истакања гаса из резервоара у аутоцистерне, а онда мерењем аутоцистерни на колској ваги. Након што је ПО „ВВ“ интегрисан са ДД у Регионални центар ... тужилац је, као и остали запослени, наставио да ради по устављеној пракси у погледу обрачуна, односно начина мерења ТНГ, а све до достављања новог упутства о начину мерења у децембру 2006. године. Комисија туженог је 12.01.2006. године сачинила записник о истакању и мерењу ТНГ из северног резервоара Р-3 у ..., а у вези са одлуком од 09.01.2006. године којом се налаже истакање и мерење ТНГ из резервоара Р-3, који је пломбиран 16.11.2005. године. У извештају од 13.01.2006. године пописна комисија је предложила да се вишак гаса који је утврђен приликом контроле 12.01.2006. године у резервоару број 3, као и укупна разлика између стварног и књиговодственог стања на дан 13.12.2005. године књижи у корист прихода. Оспореним решењем туженог од 13.02.2006. године тужиоцу је отказан уговор о раду и престао му је радни однос због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 71. став 1. тачка 6, 11, 18. и 20. Колективног уговора, тако што је нетачно евидентирао, односно није евидентирао количине ТНГ које су се налазиле у резервоару Р-3 (283 тоне) и на тај начин приказао лажно стање залиха, односно прикрио чињенично стање које је могло да доведе до злоупотребе и противправног располагања неевидентираних количина ТНГ.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезали га да тужиоца врати на рад.

Према члану 179. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...) послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду (тачка 2.) и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 3.)

Одредбом члана 71. став 1. Колективног уговора тужене прописано је да за теже повреде радних обавеза послодавац може запосленом да откаже уговор о раду и то ако фалсификује новчана и друга документа (тачка 6.), злоупотреби службени положај у намери да себи или другоме прибави имовинску корист (тачка 11.), не придржава се, односно не спроводи одлуке донете од стране органа предузећа (тачка 18.) и прикрива или уништава пословну документацију у циљу прикривања чињеничног стања (тачка 20.)

Правилником о поступку и начину опреме, превоза и пријема нафте и нафтних деривата и остале трговачке робе у ГГ од 15.07.2005. године регулисан је поступак и начин отпреме, превоза, пријема и складиштења нафте и нафтних деривата укључујући и ТНГ „течни нафтни гас“, а чланом 4. је предвиђено да се мерење течног нафтног гаса у случају да се употребљава јединица масе врши на колској ваги, железничкој ваги или проточним мерилом масе, а ако се употребљава јединица запремине као мерило се користи проточно мерило запремине или друго мерило запремине, баждарено у складу са законом.

У конкретном случају је утврђено да је тужилац, као шеф стоваришта у Регионалном центру ..., у складу са описом послова, свакодневно састављао извештај о физичком обиму реализације промета, евидентирао стање запуњености резервоара мерењем преко механичког мерача који је био одређен као један од начина за утврђивање количине гаса, након чега је дневни извештај прослеђивао свом шефу, а од стране његових руководиоца редовно су контролисане и потписиване књиге евиденције промета и услуга које су вођене, при чему је тужилац (као и остали запослени) наставио да ради по устаљеној пракси у погледу обрачуна, односно начина мерења ТНГ и након што је ПО „ВВ“ интегрисан са ДД у регионални центар ..., све до достављања запосленима новог упутства о начину мерења у децембру 2006. године. Тужиоцу је отказан уговор о раду поводом извршене контроле од 16.11.2005. године, дакле, за поступање пре достављања новог упутства о начину мерења. Имајући ово у виду, као и чињеницу да је тужилац у периоду од 21.10. до 16.11.2005. године (када је извршена контрола и пломбиран резервоар број 3) био на годишњем одмору, односно одсутан са рада, те у том периоду није ни вршио мерење ТНГ, правилан је закључак судова да тужени није доказао да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, односно да је намерно или крајњом непажњом нетачно евидентирао или да није евидентирао количине ТНГ које су се налазиле у резервоару Р – 3 (283 т) и да је на тај начин приказао лажно стање

залиха, односно прикрио чињенично стање које је могло да доведе до злоупотребе и противправног располагања неевидентираниг количина ТНГ.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

У погледу дела одлуке којим је тужени обавезан да тужиоца распореди на радно место шефа стоваришта РЈ Стовариште горива течног нафтног гаса у ПО „ВВ“ у ..., на правилно утврђено чињенично стање погрешно је примењено материјално право.

Поништај решења о отказу уговора о раду намеће обавезу послодавцу да тужиоца реинтегрише враћањем на рад и укључењем у процес рада, у случају да он то захтева (члан 191. став 1.). Међутим, Законом о раду није предвиђено да суд може да распореди тужиоца, бившег запосленог, на одређене послове, нити на послове које је обављао пре отказа. Дискреционо право је послодавца да распоређује запослене према стручној спреми и радним способностима, а у складу са потребама процеса рада и расположивим радним местима. У конкретном случају, тужени је побијаном пресудом обавезан да тужиоца врати на наведено радно место упркос томе што је ова одлука неизвршива, будући да је радно место које је тужилац обављао у време доношења решења о отказу уговора о раду брисано из Правилника о организацији и систематизацији послова туженог од 24.01.2011. године, што не ослобађа послодавца, овде туженог, да тужиоца приликом враћања на рад распореди на одговарајуће радно место. Из тих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић